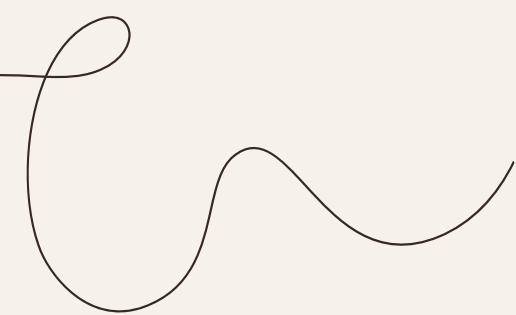
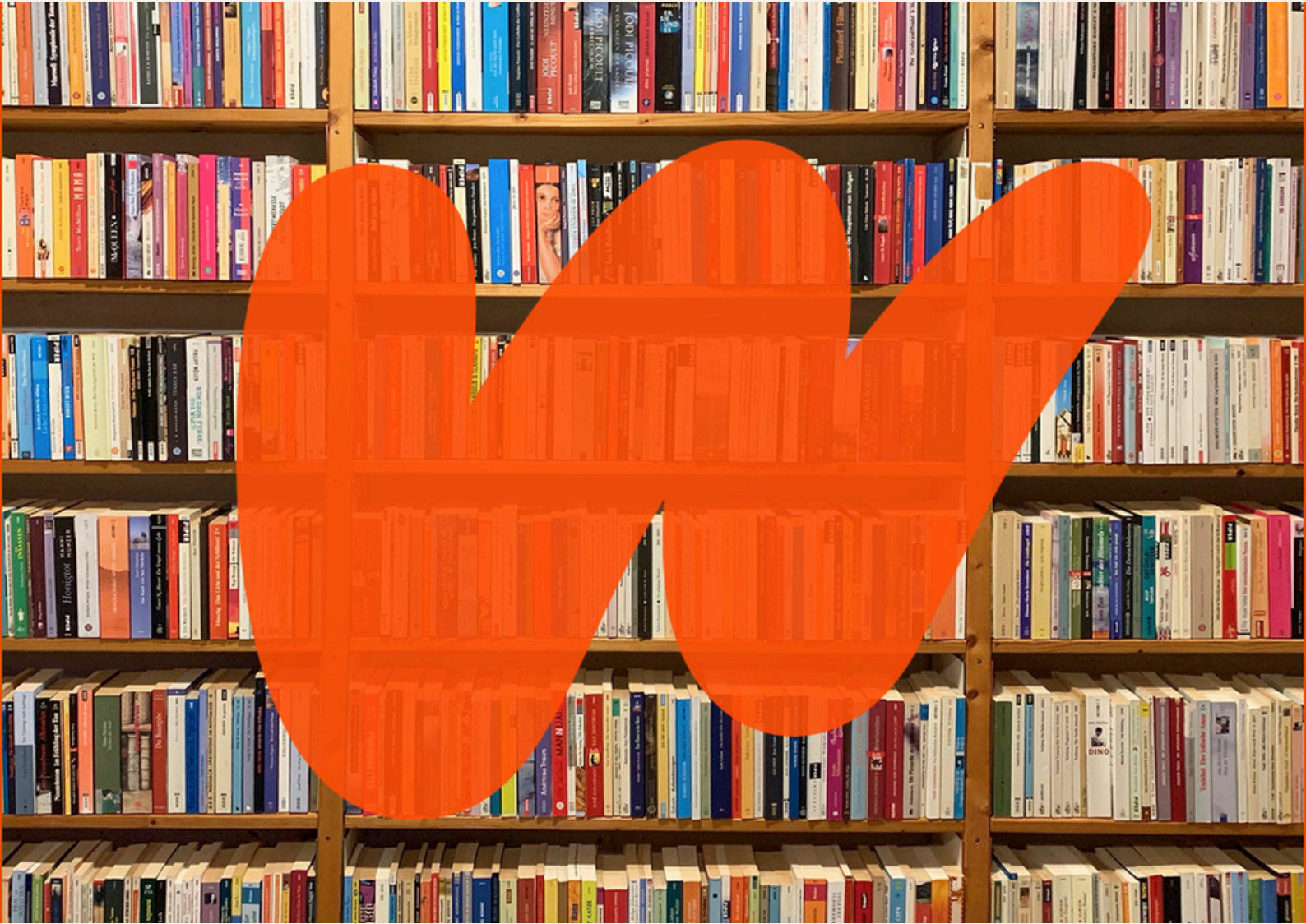

GENÇLERİN POPÜLER HİKAYE PLATFORMU WATTPAD NEDİR VE NEDEN YASAKLANDI?

Wattpad, Allen Lau ve Ivan Yuen tarafından 2006 yılında Kanada'da kurulan ve özellikle yazarların kendi hikayelerini paylaşabileceği, okurların da bu hikayeleri okuyup yorum yapabileceği bir platform olarak tasarlanmıştır. İnternet tabanlı bir topluluk ve hikaye paylaşım platformu olarak başlamış ve zamanla büyüyerek dünya çapında geniş bir kullanıcı kitlesine ulaşmıştır. Kendi mobil uygulamasıyla da kullanıcılarına daha kolay ve hızlı erişim imkanı sunmaktadır. Ayrıca "Wattpad Premium" gibi ücretli hizmetler ile kullanıcılarına reklamsız okuma, özel temalar ve daha fazla özellikler sunmaktadır. Bazı yazarlar hikayelerini ücret karşılığı da paylaşabilmektedir.

Wattpad, Türkiye'deki kullanıcılar için özel olarak "Wattpad Türkiye" adıyla bir platform sunmuştur. Bu platform marifetiyle Türk yazar ve okurlar birbirleriyle daha kolay etkileşimde bulunur ve Türkiye'ye özgü etkinlikler, yarışmalar ve içerikler paylaşılır. Wattpad'in en çok kullanıldığı dört ülke Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan, Filipinler ve Türkiye'dir. Wattpad'in paylaştığı verilere göre Türkiye'den paylaşılan hikaye sayısı yaklaşık 7 milyondur. Kullanıcıların Wattpad'de aylık olarak harcadıkları dakika sayısı toplamda 23 milyar dakika olarak açıklanmıştır.

Site, tüm üyelerine bir “Wattpad yazarı” olma imkanı sunarken dünyanın en sevilen sosyal hikaye anlatma platformu olduğunu iddia ediyor. Açıldığından beri toplam yüklenen hikaye sayısı 400 milyon olan ve son verilere göre 94 milyon kişilik kullanıcı topluluğunu içinde barındıran Wattpad’de fantastik, bilim kurgu, gerilim, genç kız edebiyatı, kurt adam, vampir, romantizm, cinsellik, LGBT, hayran kurgusu gibi etiketler ve türler yer alıyor.

Çocuklara uygun olmayan erotik, ensest ve cinsel içeriklere her yaşta çocuk ve genç kolaylıkla erişebiliyor. Bazı hikayeler ise öğretmenleriyle, babasıyla, abisiyle ilişki yaşayan karakterleri konu alıyor. Özellikle 10-18 yaş grubu için ciddi riskler taşıyan platform, ailelerin Wattpad üzerinden çocuklarının kitap okuma alışkanlığı kazandığı düşüncesiyle masum ve zararsız zannediliyor.

Wattpad Neden Yasaklandı?

Pakistan, Çin, Tayvan, Birleşik Arap Emirlikleri, Japonya gibi ülkelerde çoktan yasaklanmış olan Wattpad, 12 Temmuz 2024 tarihli mahkeme kararıyla nihayet Türkiye’de de erişime engellendi. Bunun en önemli nedeni ise bu platformda şiddet, pornografi, ensest, intihar ve madde bağımlılığı gibi sakıncalı konuları meşrulaştıran çok sayıda hikaye bulunması.

Wattpad, kullanıcılarına yazdıkları hikayenin Wattpad Star statüsünü kazanması halinde Wattpad Books ve Wattpad Stüdyoları aracılığıyla basılacağını ya da filme veya televizyon dizisine uyarlanacağını söylüyor. Bu sayede Wattpad'de popüler hale gelen bazı hikayeler kitap formatına dönüştürülebilir ve yayınevleri tarafından basılabilir hale geliyor. Bazı yazarlar, Wattpad platformunda edindikleri takipçi kitlesi sayesinde yayınevleri ile anlaşmalar yapıyor. Örneğin, dünyada çok popüler olan Anna Todd'un "After" serisi Wattpad'de ünlendikten sonrasında kitap olarak basıldı ve seri filmleri yapıldı.

Türkiye’de de durum farklı değil. Birçok Wattpad kitabı, yayınevleri tarafından ticari amaçlarla kontrolsüzce basılmaya devam ediyor. Üstelik yayımlanan kitapların hiçbir edebi değeri de bulunmuyor.

BANNED

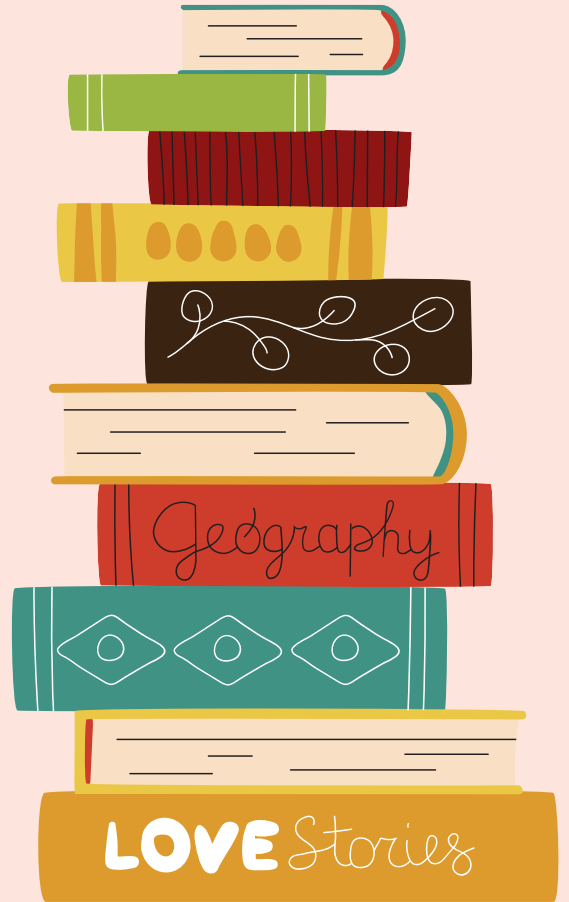
Wattpad kitaplarındaki baş karakterler genelde kötü, zengin, umursamaz, yakışıklı bir erkek ve masum, yoksul ama güzel kızlardan oluşuyor. Kahramanların çoğu klişeleşmiş şekilde hep aynı ifadelerle tasvir ediliyor. Erkek karakter kadının üstünde güç sahibi, psikolojik ve fiziksel şiddet uygulayabilen ama aynı zamanda kadına aşık biri olarak güya sempatik gösteriliyor.

Hikayelerde inanca ve dini unsurlara yönelik olumlu içerikler neredeyse hiç bulunmuyor. Aksine madde kullanımı -özellikle alkol ve sigara- özendirilerek havalı bir şekilde lanse ediliyor. Yine texting denilen, karakterlerin birbirleriyle mesaj aracılığıyla iletişim kurduğu hikayeler oldukça popüler. Argo, küfür ve benzeri konuşmalara oldukça sık yer veriliyor. Genel olarak iş adamı, asker, polis ya da mafya tarzında erkek karakterlerin olduğu içerikler dikkat çekiyor. Şiddetin, ahlaksızlığın ve zorbalığın hikayelerde meşrulaştırıldığı görülüyor.

Wattpad içeriklerine kitap demek yerine kurgu hikaye demek daha doğru olur. Özellikle bazı hikayeler şiddet, pornografi, madde kullanımı, sadist ve mazoşist fanteziler, ensest, eşcinsellik gibi oldukça sakıncalı konulardan oluşuyor. İçerikler denetimden geçirilmediği için sapkın denebilecek bir çok düşünce genç zihinleri etkisi altına alıyor. Örneğin bazı eşcinsel temalı hikayelerde “mpreg” denilen erkeklerin hamile kalıp çocuk doğurduğu kurgular mevcut. Üstelik bu hikayelerdeki hayali karakterlere özel sosyal medyada hayran grupları açılıp gerçek dünyadan insanların görselleriyle photoshoplar yapılarak kurgu videolarla paylaşılıyor.

LGBT topluluğu da Wattpad'de aktif bir şekilde rol alıyor. Yayımlanan hikayeler “BxB” (boy x boy - erkek x erkek) etiketiyle eşcinsel ilişkilere odaklanıyor. Özellikle K-pop hayranlarının yazdığı hikayelerin büyük çoğunluğu eşcinsel içerikler barındırıyor. Eşcinseller arasındaki cinsi münasebetler için oldukça açık ve ayrıntılı ifadeler kullanılıyor.

Wattpad, geliri veya değeri hakkında fazla bilgi vermese de değerinin yaklaşık 400 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor. Tam olarak bir sosyal medya platformu değil ama kendi bünyesinde sosyal medya gibi kullanılıyor. Yazarları teşvik etmek için düzenlenen Watty Ödülleri ise Wattpad'in her yıl hikayelerini Wattpad'de paylaşmayı seçen üyeleri ödüllendiren Wattpad'in en uzun süreli yıllık etkinliği. Büyük ödülün 5.000 dolar olduğu yarışma tüm Wattpad yazarlarının hayali (!) niteliğinde.

Araştırmalar, Wattpad kullanıcısı ortaokullu kızların erkeklerden daha fazla olduğunu, sitenin arkadaş ortamlarında yayılarak bilinirliğinin arttığını, öğrencilerin ise ebeveynlerine internetten kitap okuduklarını söyleyerek bunu zararsız gösterdiklerini ortaya koyuyor. Ayrıca kullanıcıların %92'si Y ve Z kuşadı kitlesinden oluşurken, farklı dilleri paylaşan yazarlar ve okurlar da bu platformda buluşarak etkileşimde bulunuyor. Okurlar hikayelere yorum yapabiliyor, hikayeleri favorilere ekleyebiliyor, kütüphane oluşturabiliyor ve yazarlarla doğrudan iletişime geçebiliyor.

Z kuşaağı, teknolojiyle büyüdüğü için kitap okuma alışkanlıkları da e-kitaplarla şekilleniyor. Arkadaşları arasında duydukları sözde kitaplara hızla erişebilecekleri Wattpad gibi bir platform olması onlar için hem kolay hem de tatmin edici sayılıyor. Sonuç olarak Wattpad'in kullanıcı sayısıyla beraber hikayelerdeki hayran oldukları karakterleri kendi hayatlarına taşımaya çalışsan, rol model alan ve bu karakterlere özenen çocukların sayısı günden güne artmaya devam ediyor. Aileler ve öğretmenler, çocuklar kitap okuyor diye sevinirken, pornografik ve sapkınlığın kol gezdiği bu hikayelere maruz kalan çocukların karakter ve kişilik gelişimleri alt üst ediliyor.